

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЧИННИК СУЧАСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Фукс М. А.

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач Гарбар М. А.
Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057)702-14-65)

A person is a part of socialization and, first of all, a person becomes himself due to communication. Socialization has vital importance for both individual's development and identify future position in society. Unreservedly, most people want to be successful, renowned, wealthy or simply have high-paying job. All these require a lot of diligence and to be able to support discussion. That is called a culture of communication. Each person starts to educate that from the moment of birth. Teachers in school have great influence on development of this competence.

Процес спілкування охоплює соціальну взаємодію членів суспільства – їхню спільну діяльність і комунікацію. Систематичність досягається шляхом дотримання сталих правил та норм, які регламентують характер комунікації між співрозмовниками залежно від її мети. Спілкуючись, людина повинна зважати на соціальні норми, традиції, які є звичними в певному товаристві.

Кожне сторіччя розвитку світу вносить власні норми, традиції, національну своєрідність культури комунікації між індивідуумами. Культура мовлення – це перш за все вміння людини доцільно викладати інформацію, правильно долучатися до бесіди, підтримувати тему, не нав'язуючи власних думок, смаків, звичок, манер поведінки. Безперечно, однією з найкращих рис культурної людини є делікатність, володіючи якою, людина привертає до себе увагу, адже від того, як особистість говорить, залежить настрій, стан нервової системи особи, спокій у колективі. Недарма сучасники відзначають, що людина, яка дбає про власне мовлення, поважає не тільки себе, а й свого співрозмовника.

Від народження дитина починає стежити за навколишнім світом, чує рідну мову, намагається вимовити перше слово. Згодом дитина йде до школи. Саме тоді починається навчання культури мовлення.

Проблема розвитку мовлення завжди існувала і буде однією з найгостріших у системі початкового навчання. Здобуття учнями навичок практичного використання мови, набуття комунікативних компетенцій як в усній, так і в письмовій формі, – це провідні завдання навчального закладу. Учитель, формуючи культуру мовлення вихованців, звертає увагу на виразність, правильність, логічність мовлення, плекає вміння бачити красу народного слова й уникати помилок, адже чистота мовлення – це один з критеріїв успішної людини. Не володіючи досконало багатством рідної

мови, громадянин не зможе розвинути та висловити власну думку, грамотно й переконливо представити інтереси компанії, оформити документ тощо. Саме тому особливу увагу привертає робота, спрямована на формування культури мовлення, основи якої закладаються з початкової ланки дитячого садка та загальноосвітньої школи, оскільки саме набуті в молодшому віці мовленнєві знання стають засадами комунікативної досконалості та подальшого успішного становлення в суспільстві.

Складно не погодитися з тим, що завжди цінувалися люди з високою культурою, які вміють відстоювати власні погляди, говорити логічно, доступно, цікаво, лаконічно, упевнено. Сьогодні уміння вести дискусію, діалог, викликати певні емоції, обмінюватися власними думками цінуються доволі високо, адже необхідні кожній особистості, яка прагне самореалізуватися та зайняти гідне місце в суспільстві.

Одним з найпоширеніших різновидів контактування людей є ділове спілкування. Це процес встановлення і розвитку взаємозв'язків між учасниками переговорів, що з'являється за потребою під час спільної діяльності. Напевно, кожна угода укладається за допомогою мовленнєвої взаємодії між людьми, тому для досягнення необхідних результатів під час будь-якої діяльності варто мати певні знання, уявлення про правила комунікації, усталені для ділового спілкування.

Існує таке народне прислів'я: «По одягу зустрічають, а по розуму проводжають». Ці слова мають глибокий зміст, що ніколи не втрачає своєї актуальності. Найперше враження складається саме за зовнішнім виглядом ділового партнера. Адже манера поведінки, тон розповіді, емоційне забарвлення, логічність викладу думки, упевненість є необхідними чинниками самопрезентації, оскільки вони можуть кардинально змінити враження від співрозмовника як на його користь, так і навпаки.

Отже, культура мовлення – це невід'ємний чинник сучасної комунікації. Процес набуття людиною необхідних комунікативних компетентностей починається з раннього дитинства й триває постійно, адже час змінюється, вносячи певні корективи до традицій і норм національної культури комунікації. Саме учитель покликаний формувати культуру мовлення молодого покоління, прищеплювати вміння і навички правил спілкування. У сучасному суспільстві справжня особистість має не лише вдало викладати інформацію, а й володіти правилами ведення дискусії, що є запорукою успішності сучасної людини-громадянина.

Література

1. Корчевська Л. Формування культури мовлення молодших школярів на уроках рідної мови: дипломна робота / Л. Корчевська. – Тернопіль, 2008.
2. Етика ділового спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://banauka.ru/1904.html>